

стимулювання до навчання та пошуку правильної відповіді, а для деяких студентів – морального заохочення за рахунок участі у своєрідному інтелектуальному змаганні.

Безперечно, жодний тест не замінить справжньої клінічної ситуації біля стоматологічного крісла, але тестування активізує практичне мислення, дозволяє систематизувати вже засвоєне, розвиває уважність, спостережливість, а основне – закріплює теоретичні знання, а також привчає майбутніх лікарів до систематичної підготовки з тем занять. Комп'ютерне тестування спрямоване і служить засобом поглибленої перевірки вивченої теми заняття або дисципліни в цілому, допомагає не тільки оцінити рівень засвоєння студентом певних знань, а й проаналізувати результати його власної діяльності за певний період часу. На тестовому контролі специфіка і складність тестових завдань визначаються рівнем підготовки й оцінюванням різних етапів навчання. Це може бути оцінювання початкового, проміжного рівня знань або підсумковий контроль. Перевагою комп'ютерного тестування є можливість перескладання, перегляд помилок, контроль результатів засвоєння.

Комп'ютерний контроль має низку позитивних властивостей: об'єктивність оцінки результатів виконаної роботи; оперативність, що дозволяє перевірити великий обсяг знань лікарів у відносно короткі строки; автономність роботи майбутнього лікаря; інформативність – одразу ж після складання комп'ютерного іспиту студент чи інтерн бачить результати своєї роботи.

Як інструмент оперативного керування, комп'ютерне тестування розширює можливості контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень і є альтернативою традиційним методам оцінювання рівня компетентності. Крім того, до переваг тестової технології контролю належать індивідуальний контроль, можливість контролювати особисту навчальну діяльність, можливість регулярно систематично проводити тестовий контроль на всіх етапах процесу навчання, можливість комбінації з іншими видами педагогічного контролю, можливість масового широкомасштабного стандартизованого тестування, єдність вимог до всієї аудиторії, диференційованість шкали тестових балів, що дозволяє в широкому діапазоні ранжувати рівень навчальних досягнень.

Такий вид контролю дозволяє усунути суб'єктивізм у оцінюванні знань.

На жаль, система тестового контролю недостатньо досконала, є багато негативних відгуків студентів і викладачів. Цей вид контролю має певні недоліки: відсутність мовного відтворення матеріалу; відсутність зворотного зв'язку з комп'ютером, унаслідок чого майбутні лікарі-стоматологи не можуть обговорити свої думки, адже думка лікаря може не збігатися з відповіддю комп'ютера на певне запитання; вірогідність випадкового вибору правильної відповіді; механічне запам'ятовування матеріалу при багаторазовому використанні одних і тих самих тестів. Саме тому ми вважаємо, що комп'ютерне оцінювання – лише один із етапів у комплексній оцінці рівня оволодіння майбутніми лікарями навчальним планом і програмою.

Список використаних джерел

1. Роль тестового контролю знань у вивченні терапевтичної стоматології / [Т.О. Петрушанко, Н.М. Іленко, Е.В. Ніколішина, Н.В. Іленко] // Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання якості медичної освіти». – Тернопіль, 2016. – Т. 2. – С. 45–46.
2. Булах І.Є. Теорія і методика комп'ютерного тестування успішності навчання (на матеріалах медичних навчальних закладів): дис. доктора пед. наук: 13. 00. 01 / Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. – К., 1995. – 430 с.
3. Фетісов В.С. Комп'ютерні технології в тестуванні: навч.-метод. посіб. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – 140 с.
4. <http://mytest.klyaksa.net/htm/index.htm>

THE INTERACTION DIMENSIONS IN ACADEMIC SETTING

Piotr Tomasz Nowakowski

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

У статті досліджено аксіологічні засади педагогічної взаємодії викладача і студента у ВНЗ. Окреслено основні напрямки навчальної, поза навчальної та виховної роботи зі студентами. Наголошено на провідній ролі наукових досліджень у розвитку особистості викладача.

Ключові слова: суб'єкт-суб'єктні відносини, педагогічна взаємодія, аксіологічні принципи.

The article focuses on the axiological principles of pedagogical interaction between a teacher and a student at higher educational institutions. The main directions of academic, extra-curricular and educational work with students have been outlined. The leading role of scientific research in the development of the teacher's personality has been emphasized.

Key words: subject-subject relations, pedagogical interaction, axiological principles.

Maria Węgrzecka referred once to the axiologically-sensitive areas of a teacher-student cooperation. Her experience is close to the conclusions drawn from my research. She states that the remarks made by students indicate how many standards are employed at a university teacher's work, how wonderful can be the fruits of a teacher's correct relations with the students, and at the same time how much harm can be done with inappropriate approach. "The scale of moral abuse is gigantic: from conceit and pride, ignorance and arrogance, negligence of tasks, to appearance of respect to the education mission, excessively liberal approach towards openly improper attitudes of students and other individuals, to taking advantage of one's position and unpunished violation of personal rights as well as trading educational goods. University students – receptive and smart, inquisitive and critical – excellently adapt to the conditions a university generates, also picking up the catastrophic social attitudes" – concludes Węgrzecka [1].

Hence it seems especially justified to quote the words of Aldona Molesztak, Andrzej Tchorzewski and Wiesława Wołoszyn. They claim that an interaction between an academic and a student carries a moral dimension and occurs within the conditions of an unrestricted deciding on one's actions and undertaken tasks. In the discussed relation the teacher represents duty, the ideal, prospective party, while the student stands for the real, existing party. Everything the

teacher is doing bears a moral obligation. For that reason a teacher who is not convinced that they serve an "important cause" will never be a professional but only an employee who has to be supervised and reminded of their own duties [2].

Ryszard Nazar and Stanisław Popławski add that a student education process is always accompanied by the process of the student's upbringing. "The process of educating – upbringing students at a university is complex and determined with multiple factors. A student is a high school graduate with a baccalaureate certificate formally proving their maturity – many people complete their education at this point and start to participate individually in social life, at their own cost and risk" – explain the authors [2].

This indicates that the educating role of a postsecondary school refers to people who already have certain attitudes and expectations. "A student is not a passive object of educational guidance, rather a partner in that process. That point is disregarded by many academic teachers" – they add [1].

All the above brings us to an obvious conclusion that courses provide assistance to a student rather than the sole source of knowledge. "Students not just learn, they study – as opposed to elementary or secondary schools – write Nazar and Popławski. – Thus what a student needs in their development is more the leaders that will guide them into the world of scientific problems than guards watching that the information they provided was faithfully – with regard to both the form and content – repeated by the students when their knowledge is verified during tests and examinations" [2]. A university teacher directly or indirectly guides the learning process of the students. Direct guiding takes place during course sessions organised by the university (lectures, classes, seminars, consultations, examinations and internships), while indirect guiding is performed by means of scholarly literature (recommended handbooks, textbooks, encyclopaedias, periodicals, reference and guides as well as method guidelines) [1].

Moreover, in their work, academics should combine the functions of a teacher and a researcher, as mentioned by Tadeusz Kotarbiński: "Researchers' task as such is mainly to reproduce knowledge. Teachers' chief task on the other hand, is to spread knowledge. Both those functions are coupled and it is best when they are exercised jointly, when those reproducing knowledge spread it at the same time and when those spreading knowledge participate in its reproduction" [3].

Similar explanation is delivered by Jerzy Brzeziński who claims that the difference between university teaching and teaching at a vocational high school is that the former is inextricably linked with the research carried out by a professor. This "unity of the context of teaching and context of research – which is at the heart of the essence of the very notion of university – must not be broken if we are to educate the elites of the highest sort, which can only be delivered by a real university" [4].

What will be the benefit for us – continues Brzeziński – when the teachers employed at our universities will be capable of abridging the canon of knowledge on a given subject and using correct teaching means, communicate it to the young people – if the teachers themselves will not be able to demonstrate their own research workshop.

Therefore it is necessary to "exhibit not only the results of the research efforts, but mainly the method of achieving academic success. And that is what a university should teach first of all. But – can this goal be reached if those called for teaching – at the highest level – professors – do not combine teaching practice with their own research practice? The answer is no, then that goal is unreachable" [4].

One more issue addressed by Brzeziński – maybe not one that is of primary importance for deontological deliberations, nevertheless a problem that is worth noting – it is the need to break the habit of publishing one's own academic texts in collective publications and press titles of local significance. As Brzeziński explains, this problem concerns young authors (although not only them). He adds that the issue is especially important as the candidates to a postdoctoral degree (although this remark also concerns doctoral students) very often present literature lists whose significant portion (sometimes the entire list) has not gone beyond the local publications – so-called research journals are especially meant here, linked with the teaching institution employing the author concerned. The issue does not seem problematic if we consider the situation of a researcher dealing with e.g. issues of genealogy of a strictly local nature.

"No understanding however can be given in this context to a teacher, philosopher, psychologist or a political scientist. Those fields include – due to the subject of their research – not only national dimension, but mainly international one" – argues Brzeziński, at the same time asking two rhetorical questions: "Into what world will introduce his students – masters and doctors – a professor who does not know any other world outside his local one? Can we afford wasting already limited resources for research (thus for publications) by financing pseudo-academic magazines or compilation books whose only value is a «bookbinding synthesis»?" [4].

Certainly one could find several other – at a lower or higher level of detail – academic issues that should be analysed deontologically. Henryk Jankowski sends a warning that the professional ethics should not be treated as a remedy for any shortcomings related to performing vocational duties: "Professional ethics of an academic researcher cannot in itself change or improve anything in performing that profession. The profession is performed in specific circumstances and a social situation that undoubtedly affects the way of performing various professions, including the vocation of an academic researcher. However the ethics can and should fulfil an important educational function as well as deliver assessment criteria and conduct models for scholars" [4].

In this context it should be added – after Ryszard Nazar and Stanisław Popławski – that while recognizing the significance of academic teacher's morale, one must not neglect the morally unrelated conditions of proper functioning of a university and its staff. It is clear that for developing academics and teaching, next to "proper" attitudes of the scholars-teachers, there is a need of meeting a series of other conditions: financial, formal and legal, related to premises as well as of a specific payroll and research policies [1].

References

1. Chmielecka E. *Wspólne słuchanie świata*, „Forum Akademickie” 2004, nr 2, za: http://forumakad.pl/archiwum/2004/02/artykuly/10-agora-wspolne_sluchanie_swiatu.htm
2. Molesztak A., Tchorzewski A., Wołoszyn W., *W kręgu wartości moralnych nauczyciela*, Warszawa – Poznań 1996, s. 20.
3. Kotarbiński T. *Pisma etyczne*, red. P. J. Smoczyński, Wrocław [etc.] 1987, s. 463.
4. Brzeziński J. *Erozja norm akademickich. Próba diagnozy*, „Teksty Drugie” 2006, nr 1/2, s. 20.